

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
UTENOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Metalo g. 11, LT-28217 Utena, tel. (8 389) 68 784, faks. 8 7066 2000, el.p. utenos.skyrius@aaa.am.lt,
<http://gamta.lt>.

UAB „Givisa“ 2015-07-14 Nr. (15.7)-A4- 4403
Rutuliškių k., Imbrado sen., Zarasų r. sav. Į 2015-07-07 Nr. 07/07

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

**GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL ZARASŲ RAJONO IMBRADO DURPIŲ
TELKINIO IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO 54,17 HA PLOTE POVEIKIO APLINKAI
VERTINIMO**

1. Peržiūrima atrankos išvada

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau –Utenos RAAD) 2014-04-09 raštu Nr. (5.1)-s-625 priimta atrankos išvada dėl Zarasų rajono Imbrado durpių telkinio naudojimo poveikio aplinkai vertinimo (toliau – Atrankos išvada), pagal kurią planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma

Apie priimtą Atrankos išvadą buvo paskelbta: laikraštyje „Lietuvos žinios“ (2014-04-19), laikraštyje „Zarasų kraštas“ (2014-04-22), Zarasų rajono savivaldybės administracijos Imbrado seniūnijos skelbimų lentoje (2014-04-18).

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas

UAB „Turto plėtra“, Krėvės pr. 116, Kaunas, tel. (8 37) 304 488, faks. (8 37) 304 490, el.p. daiva.slekiene@senukai.lt. Prašymą priimti galutinę atrankos išvadą pateikė planuojamos ūkinės veiklos užsakovo įgaliotas atstovas UAB „Givisa“.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas

Durpių gavyba Zarasų rajono Imbrado durpių telkinyje.

Atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo atliekama vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 2.1. punktu „Durpių gavyba (kai gavybos plotas – mažiau kaip 150 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha)“.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta

Durpių telkinys yra Zarasų rajono Imbrado seniūnijos Midolkų kaime, 11,7 km į šiaurės vakarus nuo Zarasų, 2,5 km į šiaurę, šiaurės vakarus nuo Imbrado. Planuojamas naudoti plotas yra trijuose privačiuose miškų ūkio paskirties sklypuose (kad. Nr. 4330/0002:173, kad. Nr. 4330/0002:174, kad. Nr. 4330/0002:360).

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Durpių gavyba planuojama 54,17 ha plote iš bendro 323 ha (pagal Lietuvos geologijos tarnybos patikslintas ribas 327,7 ha) Imbrado durpyno ploto. Didžiausią planuojamos naudoti teritorijos dalį užima aukštapelkiniai pušynai, nedidelį plotą užima pelkėti lapuočių miškai. Šio

tipo buveinės įrašytos į Europos Sąjungos Gamtos buveinių, laukinės augmenijos bei gyvūnijos direktyvos (92/43/EEC) I priedą kaip prioritetinės saugotinos europinės svarbos buveinės (91D0 *Pelkiniai miškai ir 9080 *Pelkėti lapuočių miškai). 2012 m. detalai išžvalgyta durpyno šiaurinė dalis. Lietuvos geologijos tarnybos direktoriaus 2013 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-94 patvirtinta 1654 tūkst. m³ durpių išteklių, 54,17 ha plote (iš jų mažaskaidžių 341 tūkst. m³, 41,7 ha plote). Norint išgauti durpių naudingąsias iškasenas iš klogo, telkinyje reikės įrengti melioracijos sistemą, nusausti pelkę. Durpes planuojama kasti pagal trupinių durpių gamybos technologiją. Technologinis trupinių durpių surinkimo procesas laukuose susideda iš šių pagrindinių darbo operacijų: 1. Frezavimo; 2. Vartymo (draikymo, džiovavimo); 3. Surinkimo; 4. Pakrovimo. Per durpių gavybos sezoną (per 80 darbo pamainų) bus įvykdoma 14 gavybos ciklų. Per vieną ciklą, bus surenkamas iki 2 cm išpurentų durpių sluoksnis. Per sezoną planuojama, kad durpių iš suspausto natūralaus klogo bus nukasama apie 8 cm. Durpes planuojama naudoti mišinių su sapropeliu gamybai. Pagal Lietuvos klimato sąlygas durpių gavybos sezonas prasideda gegužės viduryje ir trunka iki rugpjūčio pabaigos. Metinis iškasimas sudarys apie 40 tūkst. m³. Planuojamoms gavybos apimtims įvykdyti (apie 40 tūkst. m³ per metus) reikės, kad telkinyje dirbtų 5 traktoriai ir žaliavos pasiimti atvažiuotų 1 sunkvežimis. Durpių klogo frezavimui ir vartymui bus naudojamas traktorius John Deere 6620 (92/128 kW/AG, prikabinamo kaušo talpa 3 m³). Tas pats traktorius sezono gale, bus panaudojamas ir išdžiūvusių durpių pakrovimui į sunkvežimius. Išdžiūvusių durpių surinkimui bus naudojami traktoriai John Deere 6920 (115/155 kW/AG) su traukiama siurbimo mašina. Durpės bus išvežamos didelės keliamosios galios sunkvežimiais DAF XF 105.460 (335/460 kW/AG, keliamoji galia 25 t). Transporto keliamas triukšmas įvertintas pagal standartą LST ISO 9613-2:2004. Maksimalus suminis kasybos mechanizmų skleidžiamo triukšmo lygis artimiausioje sodyboje, esančioje už 87 m, neviršys 65 dB(A) triukšmo lygio nustatyto HN 33:2011 „Akustinis triukšmas. Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“. Žaliava bus išvežama pro vietinius žvyrkelius link gamybinės bazės, kurią planuojama pastatyti netoli Imbrado miestelio. Bendras transportavimo atstumas iki gamybinės bazės sudarys per 3 km. Pagal planuojamas kasybos apimtis, visi durpių ištekliai bus iškasti per 40 metų. Užbaigus kasybą, durpynas renatūralizacijos būdu planuojamas rekultivuoti į pelkę.

Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas UAB „GJ Magma“, atsižvelgdamas į 2014-06-25 Atrankos išvados persvarstymo posėdžio nutarimą, kreipėsi į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos, siekiant išsiaiškinti, ar ši institucija planuojamos ūkinės veiklos vietoje neketina steigti „Natura 2000“ teritorijos. Valstybinę saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau- VSTT) 2014-07-14 raštu Nr. (3)-V3-1772(7.13) „Dėl naujų saugomų teritorijų steigimo Zarasų rajone“ informavo, kad VSTT pasiūlymų steigti nacionalines saugomas teritorijas Zarasų rajone nėra gavusi ar nagrinėjusi. Vadovaujantis Saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) duomenimis, saugomų rūšių radavietės planuojamo telkinio teritorijoje nėra registruotos. Siekiant patikslinti VSTT rašte išdėstytą informaciją, planuojamos ūkinės veiklos užsakovo įgaliotas atstovas UAB „Givisa“ kreipėsi į Lietuvos respublikos aplinkos ministeriją dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių. Lietuvos respublikos aplinkos ministerija 2014-12-04 rašte Nr. (18.1)-D8-8954 nurodė, kad kartografuotos natūralios buveinės turi būti saugomos ir už „Natura 2000“ tinklo ribų, tačiau kol kas nėra apsispręsta dėl mechanizmo, kaip tai turi būti įgyvendinama. Šiuo metu teisės aktai apsprendžia natūralių buveinių apsaugos reikalavimus tik „Natura-2000“ teritorijose. Jeigu „Natura-2000“ tinklas Zarasų rajone ir bus plečiamas, tai nereiškia, kad pradėti įgyvendinti projektai turi būti stabdomi.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

Artimiausios užregistruotos „Natura 2000“ saugomos teritorijos, svarbios gamtinių buveinių apsaugai, yra Vyko ežero apyežerės (Sartų regioniniame parke). Artimiausia „Natura 2000“ teritorija svarbi paukščių apsaugai yra Sartų regioninis parkas nutolęs 8,6 km į vakarus.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą

Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas UAB „GJ Magma“ 2014-04-23 raštu Nr. 072 pateikė prašymą persvarstyti Atrankos išvadą. Pagrindiniai rašte nurodyti motyvai:

– Atsakinga institucija, priimdama Atrankos išvadą ir argumentuodama informacijos trūkumu, nepaprašė poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo papildomos informacijos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 5 dalimi.

– Prioritetinių saugomų europinės svarbos buveinių, turinčių panašų statusą, Lietuvos Respublikos teritorijoje yra daug, todėl remiantis tokiais motyvais naujos ūkinės veiklos būtų visiškai apribotos.

– Imbrado pelkė kaip vieninga hidrologinė sistema jau buvo pažeista, nutiesus plentą Zarasai-Obeliai, pelkės nusausinimas neįtakos aplinkinių teritorijų hidrologinio režimo pokyčių.

Kultūros paveldo departamento prie kultūros ministerijos Utenos teritorinis padalinys 2014-04-10 raštu Nr. (9.38.-U)2U-260 pritarė atrankos išvadai, kad poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą

Atrankos išvados persvarstymo posėdis Utenos RAAD įvyko 2014-06-25 14 val. Dalyvavo poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo UAB „GJ Magma“ atstovai G. Juozapavičius ir E. Grencius, UAB „Zarasų ST“ atstovas Darius Slizevičius, atstovaujantis užsakovą, Kultūros paveldo departamento Utenos teritorinio padalinio atstovė J. Žemaitienė, Utenos RAAD atstovai Loreta Jovaišienė, Domantas Žilėnas. Posėdžio metu nutarta:

– Dokumentų rengėjas pateiks papildomą informaciją apie kompensacines bei atkuriamąsias priemones, PUV poveikį prioritetinėms europinės svarbos buveinėms ir potencialioms Natura 2000 teritorijoms, informaciją apie planuojamoje teritorijoje aptinkamus varliagyvius, roplius, bestuburius, technologinio proceso poveikį teritorijos hidrologiniam režimui (Glušoko bei Midulio ežerams).

– Atsižvelgiant į biologinės įvairovės įvertinimo išvadas, kad planuojamos ūkinės veiklos vietoje yra potencialios Europos svarbos buveinės, dokumentų rengėjas kreipsis į Valstybinę saugomų teritorijų tarnybą prie Aplinkos ministerijos, ar ši institucija planuojamos ūkinės veiklos vietoje neketina steigti „Natura 2000“ teritorijos.

Kultūros paveldo departamento Utenos teritorinis padalinys persvarstymo posėdyje išsakė poziciją, kad kultūros vertybių atžvilgiu poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Nuo 2014 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų vykdytos leidimų išdavimo ir kitos aplinkosauginio reguliavimo funkcijos perduotos Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – Agentūra), kuri tęsia pradėtą poveikio aplinkai vertinimo procedūrą.

Planuojamos ūkinės veiklos užsakovo įgaliotas atstovas UAB „Givisa“ 2015-06-02 raštu Nr. 06/02 ir 2015-07-07 raštu Nr. 07/07 pateikė papildomą informaciją apie planuojamą ūkinę veiklą, numatytą Atrankos išvados persvarstymo posėdžio protokole.

8. Pastabos ir pasiūlymai:

8.1. Apie šią atrankos išvadą planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) privalo pranešti visuomenei, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakyму Nr. D1-370 patvirtinto „Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo“ reikalavimais ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse bei pateikti su visuomenės informavimu susijusių dokumentų bei skelbimų kopijas.

8.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

8.3. Veiklos vykdytojas bet kokių atveju privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniui reglamentavimui.

8.4. Imbrado durpių telkinio ir Glušoko sapropelio telkinio eksploatavimas negali būti vykdomi vienu metu.

8.5. Žemės gelmių Naudojimo planą rengti ir derinti, vadovaujantis teisės aktų ir normatyvinių dokumentų reikalavimais. Turi būti numatyta, kad išeksplloatavus durpių telkinį, būtų atstatytas vandens režimas, sudarytos tinkamos sąlygos pelkei atsistatyti ir buveinei atkurti.

8.6. Durpių telkinio naudojimui turi būti pakeista pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, o sklype esančios miško naudmenos paverstos kitomis naudmenomis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 patvirtinto „Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo“ reikalavimais.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1 Už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą atsakinga institucija – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 2014-07-14 raštu Nr. (3)-V3-1772(7.13) „Dėl naujų saugomų teritorijų steigimo Zarasų rajone“ informavo, kad Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos pasiūlymų steigti nacionalines saugomas teritorijas Zarasų rajone nėra gavusi ar nagrinėjusi. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nėra įtraukta į Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai, patvirtintą 2009 m. balandžio 22 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-210 „Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai“.

9.2. Už kasybos sklypo ribos bus paliekama nepaliekta dalis (apie 38 %) vertingiausio pelkinio miško buveinės (91D0 *Pelkiniai miškai). Dalis pelkėtų lapuočių miškų (9080 *Pelkėti lapuočių miškai) auga pačiuose pelkės pakraščiuose už išteklių apskaičiavimo kontūro, kuriuose kasyba taip pat nebus vykdoma. Pilnas buveinių išnykimas nenumatomas.

9.3. Planuojamos ūkinės veiklos dokumentų rengėjo pateiktoje papildomoje informacijoje apie planuojamą ūkinę veiklą išsamiai įvertinta vietovės hidrologinė situacija ir pateiktas pagrindimas, kad dalies Imbrado pelkės nusausinimas neįtakos aplinkinių teritorijų hidrologinio režimo pokyčių.

9.4. Pateiktoje papildomoje informacijoje apie planuojamą ūkinę veiklą, pateiktas pagrindimas, kad dvi planuojamos ūkinės veiklos – Zarasų rajono Imbrado durpių telkinio naudojimas ir Zarasų rajono Glušoko ežero sapropelio telkinio išteklių naudojimas – nevyks vienu metu ir neturės suminio poveikio aplinkai.

10. Priimta galutinė atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimta galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Zarasų rajono Imbrado durpių telkinio išteklių naudojimas 54,17 ha plote – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Šis atsakymas gali būti skundžiamas Panevėžio apygardos administraciniam teismui (Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys) arba Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402, Vilnius) per vieną mėnesį nuo šio atsakymo įteikimo Jums dienos.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Utenos skyriaus vedėja

Loreta Jovaišienė

Loreta Jovaišienė, tel. (8 389) 68784, el.p. loreta.jovaisiene@aaa.am.lt
Vilija Margelytė, tel. (8 389) 69369, el.p. vilija.margelyte@aaa.am.lt

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ
DEPARTAMENTO UTENOS SKYRIAUS 2015-07-14 RAŠTO NR. (15.7)-A4- 4403
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

Zarasų rajono savivaldybės administracijai

Sėlių a. 22, 32110 Zarasai
tel. (8 385) 37155, faks. (8 385) 37172
el. p. info@zarasai.lt

***Utenos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos
Zarasų priešgaisrei gelbėjimo tarnybai***

K. Donelaičio g. 1, 32128 Zarasai
tel./ faks. (8 385) 37126,
el. p. zarasai.pgt@vpgt.lt

***Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos
Utenos teritoriniam padaliniui***

Utenio g. 5, 28248 Utena
tel./faks. (8 389) 59748
El.p. utena@heritage.lt

Utenos visuomenės sveikatos centrai

S. Dariaus ir S. Girėno g. 12, 28240 Utena
El. p. info@utenosvsc.sam.lt

UAB „Turto plėtra“

Krėvės pr. 116, 51120 Kaunas
El. p. daiva.slekiene@senukai.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui
el. p. utena@urd.am.lt